

BRP+ och livskvalitet: Från start till handling

Styrbjörn Holmberg – Region Sörmland
Eric Klingener – Tillväxtverket

Reglabs lärlabb, pt. 1
2026-01-30

-
1. En kort historik
 2. Verkttyget BRP+
 3. Användning

En kort historik

Från BNP till Stieglitz vidare till
BRP+

Hur många är vi ens?!

Världens äldsta statistikmyndighet ser dagens ljus

- Basfakta såsom uppgifter om befolkningens storlek var länge en statshemlighet.
- När Tabellverket 1749 konstaterade att Sveriges befolkning (vilket inkluderade Finland på den tiden) endast uppgick till mindre än 1,8 miljoner skapade det panik och viss förskräckelse.
- Det ses ofta som startskottet på världens äldsta kontinuerliga folkräkning.

BNP – En modernt påhitt

....som aldrig var tänkt att användas på det sätt vi gör idag

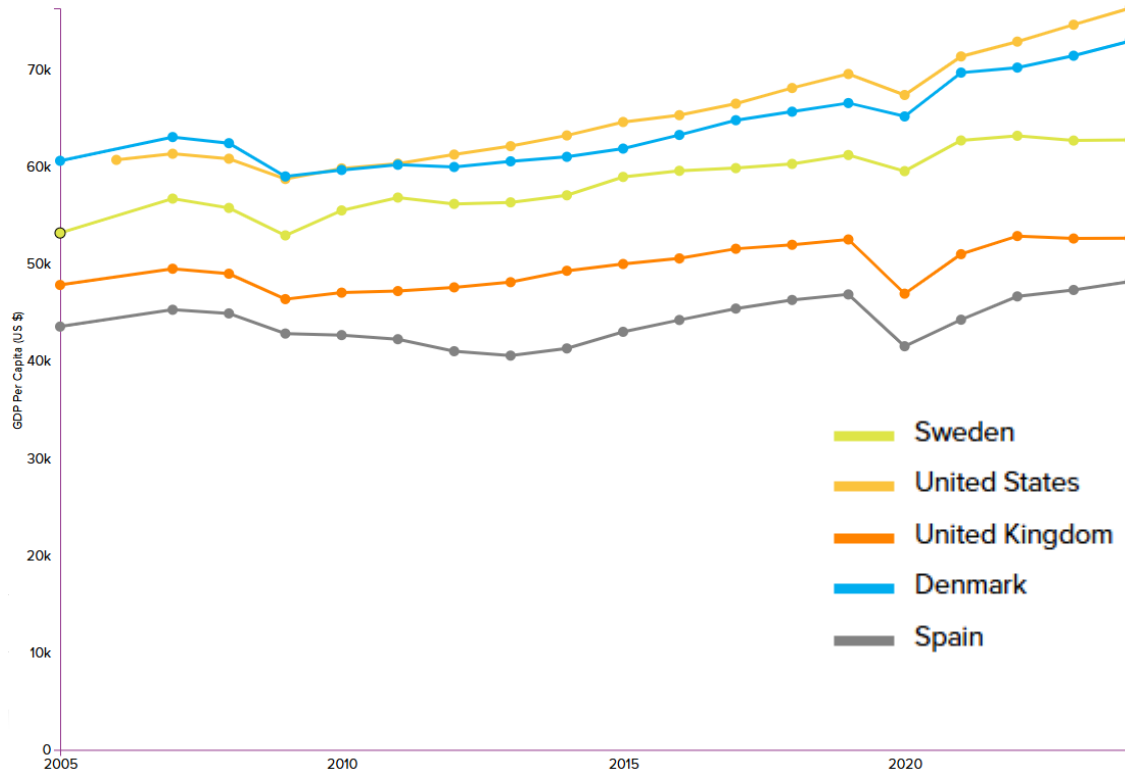
- Många har försök och föreslagit på hur ett lands ekonomi skulle beräknas genom historien.
- Men det var först på 1930-talet som måttet bruttonationalprodukt (BNP) utvecklades av amerikanen Simon Kuznets.
- Depresion, och senare världskrig, drev fram utvecklingen och standardiseringen.

En nations välfärd kan knappast härledas från ett mått på nationalinkomsten

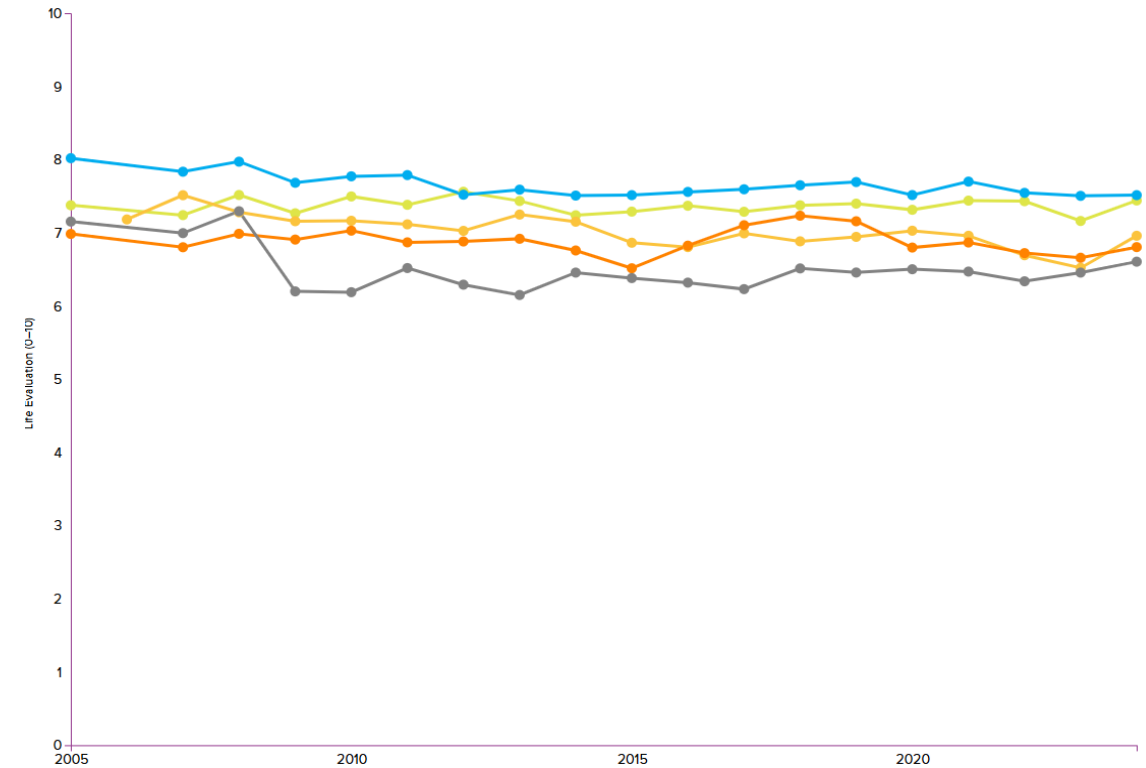
- Simon Kuznets

Det stämmer fortfarande

BNP per capita, köpkraftsjusterad (Världsbanken)

Självskattad lycka (World Happiness Report)

I begynnelsen – Anno domini 2013

Arbetet med BRP+ inleddes som ett svar på den återkommande diskussionen om begränsningarna med BNP som utvecklings-mått.

Varför då?

BNP/BRP visar värdet av ekonomisk produktion under en viss tid, men säger ingenting om resursutnyttjande, om produktionen är hållbar i längre perspektiv, eller om den leder till ökad välfärd för individer.

BRP+ var ett tecken i tiden

- 2009 publicerar "Stiglitz-kommissionen" (Kommissionen för mätning av ekonomisk prestation och social utveckling) sina slutsatser.
- Samma år, 2009, påbörjas arbetet "Beyond GDP" i EU.
- 2011 publiceras OECD Better Life Index första gången
 - Just OECD Better Life Index stod som modell för BRP+

Ambitionerna gränsade till storhetsvansinne

I Förstudien till BRP+ får vi veta att:

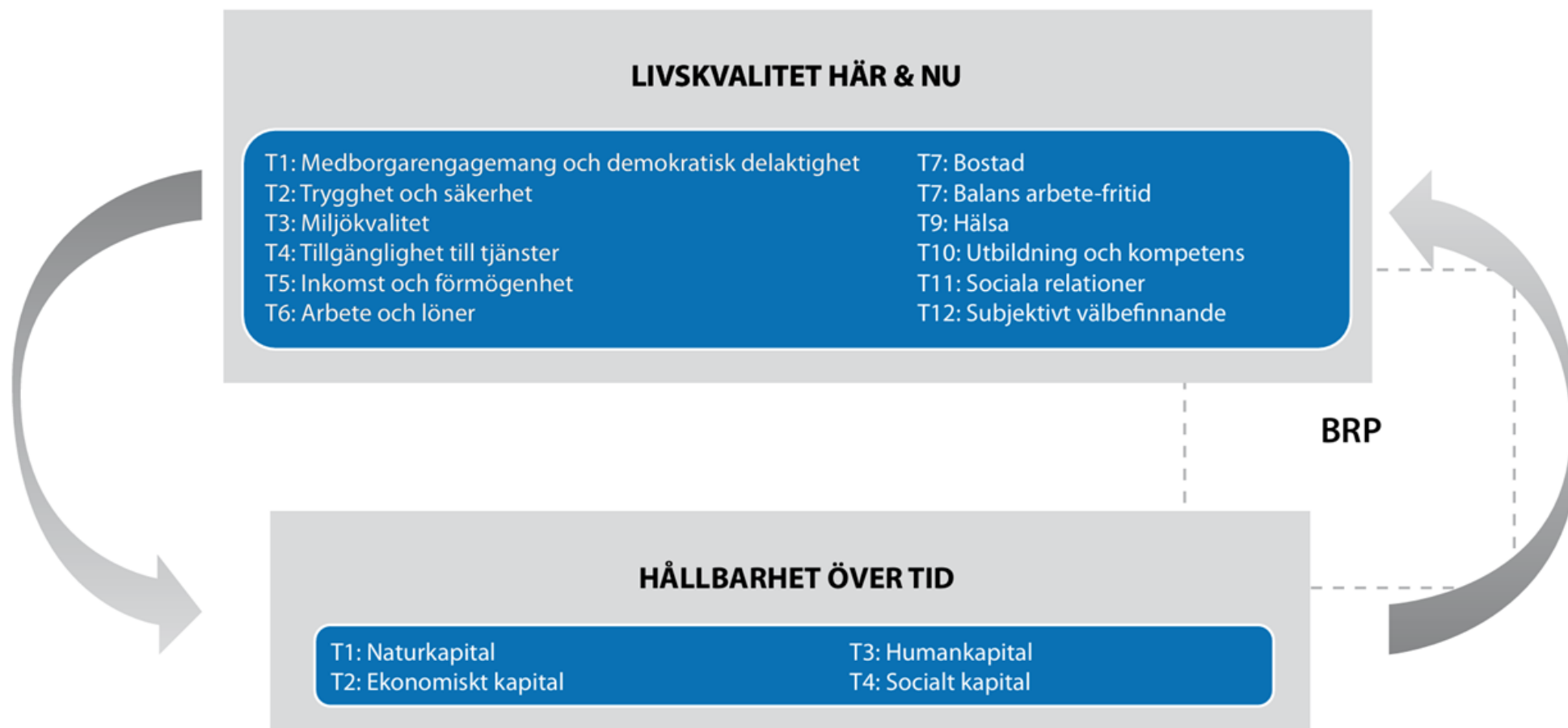
Sveriges regioner har breda ambitioner för sin utveckling; I de regionala utvecklingsplanerna finns mål för ekonomin, miljön och den sociala utvecklingen. För att veta om förändringen går åt rätt håll måste man också ha bra mätsystem som följer utvecklingen nära.

Vidare proklameras att:

*Med förstudien som utgångspunkt, finns nu möjligheten att ta nästa steg: att tillsammans utveckla ett svenskt system för bredare mått på regional utveckling. **Ett mätsystem som omfattas av alla svenska regioner skulle ge eko världen över och inspirera många andra att följa efter.***

Den ursprungliga modellen

FIGUR 1. Konceptuell översikt av BRP+, baserad på OECD:s ramverk *Better Life*.

BRP+ projekt sedan dess

1. **2013:** Arbetet med BRP+ startade när nuvarande Region Östergötland tog initiativ till ett utvecklingsprojekt för bredare mått på regional utveckling. En förstudie genomfördes av 17 regioner och organisationer inom Reglab för att undersöka hur livskvalitet och hållbarhet kan mätas och följas.
2. **2014:** Förstudien "Breddat mått på regional utveckling" publicerades som en sammanställning av befintlig kunskap omkring system för breddade mått.
3. **2016:** En prototyp av BRP+ lanserades och började användas i svenska kommuner och regioner. Den första rapporten "BRP+ Mätsystem för långsiktig livskvalitet i svenska regioner" publicerades detta år.
4. **2017:** Rapporten uppdaterades utifrån en översyn av indikatorerna.
5. **2018:** "Hållbar utveckling i svenska regioner?" publicerades, vilken är en analys av livskvalitet och hållbarhet i Sveriges kommuner och regioner. I maj 2018 presenterades den första analysrapporten kopplad till BRP+ under ett lunchseminarium.
6. **2019:** Slutsatserna från användningen av BRP+ i regionala utvecklingsarbeten presenterades i antologin "Bortom BRP i det regionala utvecklingsarbetet".
7. **2020:** Flera rapporter och analyser publicerades, inklusive en teknisk rapport om BRP+ och en analys av regional hållbarhet baserat på BRP+.
8. **2021:** En teknisk rapport publicerades som ger en samlad beskrivning av hela systemet för långsiktig livskvalitet.
9. **2023** -> Fallstudier och utvärdering

► **Verktyget BRP+**

Operativt:

Organisering och metod idag

Verktyget BRP+

Hur BRP+ operationaliseras

- Organisation och arbetsstruktur
- BRP+ på Kolada
- Indexets uppbyggnad
- Könsuppdelning
- Transparens

Laguppställning BRP+

Peter Wikhagen
Tillväxtverket

Karolina Windell
Tillväxtverket

Eric Klingener
Tillväxtverket

Johan Regnér
Tillväxtverket

Peter Möller
Region Dalarna

Styrbjörn Holmberg
Region Sörmland

Kristoffer Sehlberg
Region Gävleborg

Anders Bergquist
Region Skåne

Laguppställning BRP+

Arbetsgruppen
Skrivarstugan

Eric Klingener
Tillväxtverket

Johan Regnér
Tillväxtverket

Peter Möller
Region Dalarna

Styrbjörn Holmberg
Region Sörmland

Kristoffer Sehlberg
Region Gävleborg

Anders Bergquist
Region Skåne

Laguppställning BRP+

Medverkande på
Reglabs lärlab om BRP+

Arbetsgruppen
Styrgruppen

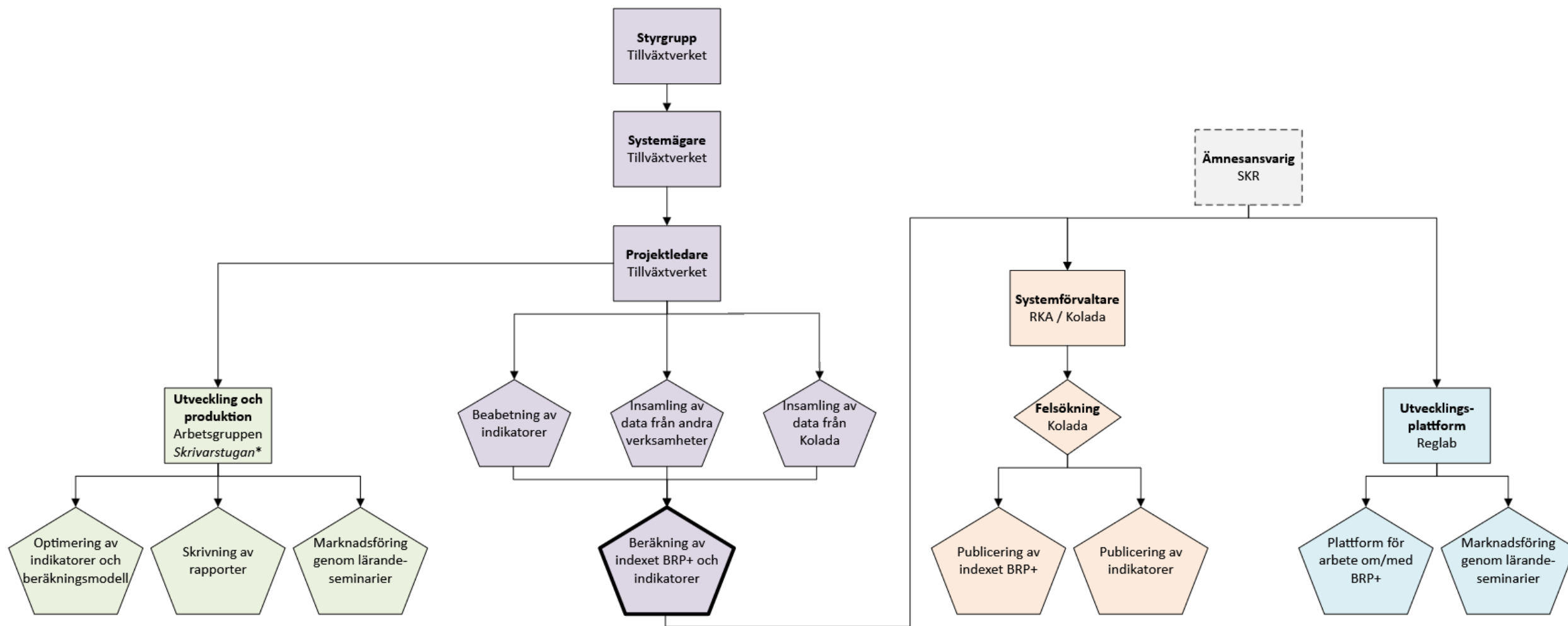

Styrbjörn Holmberg
Region Sörmland

Eric Klingener
Tillväxtverket

Organisationsstruktur (2025)

* Skrivarstugan är en arbetsgrupp bestående av Tillväxtverket och regionala analytiker vars syfte är att optimera, använda och lära ut BRP+.

Kolada

Jämföraren

Kolada

Jämföraren

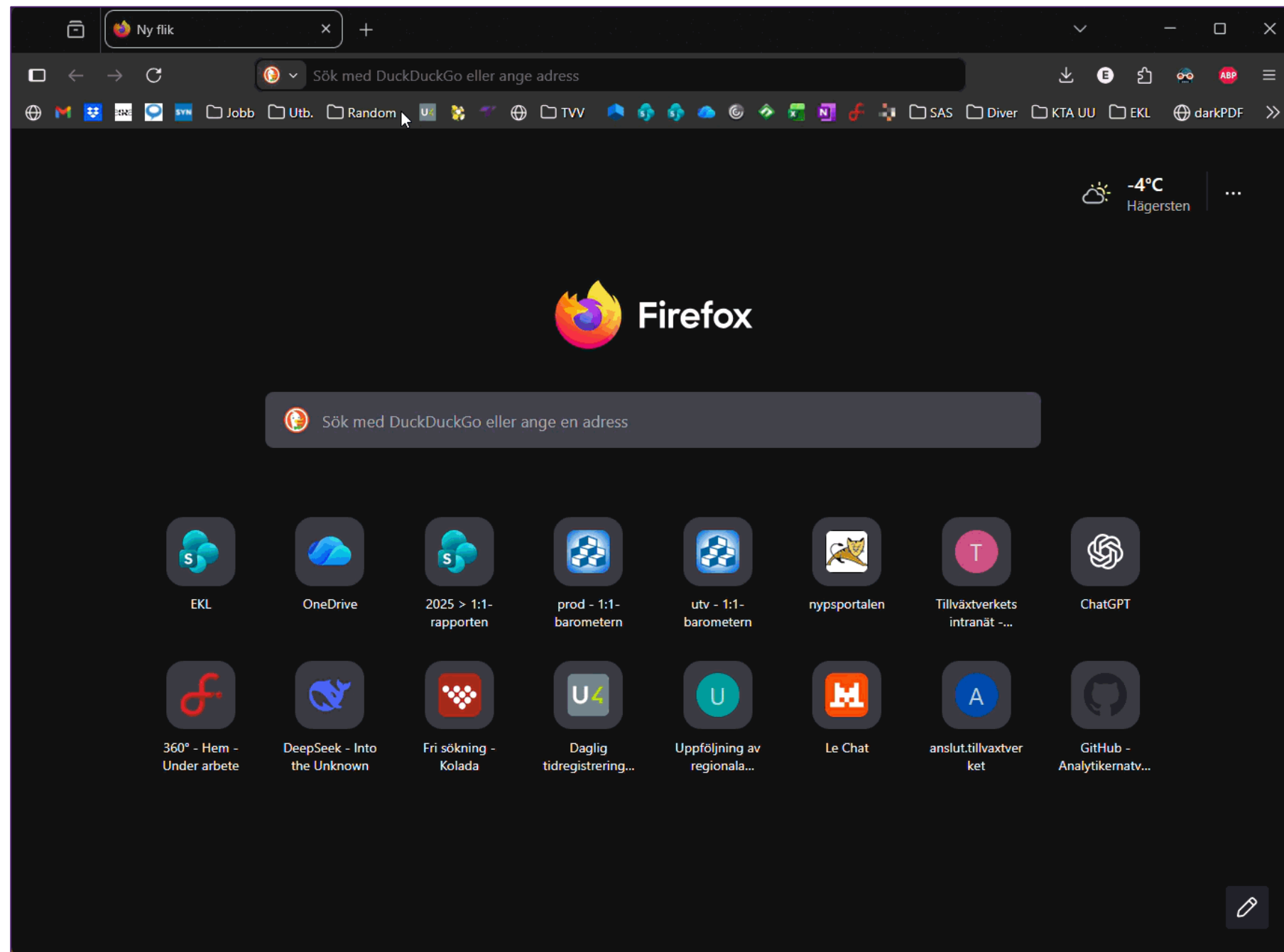

Mer

BRP+

<https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=82304&report=162043&type=kommun>

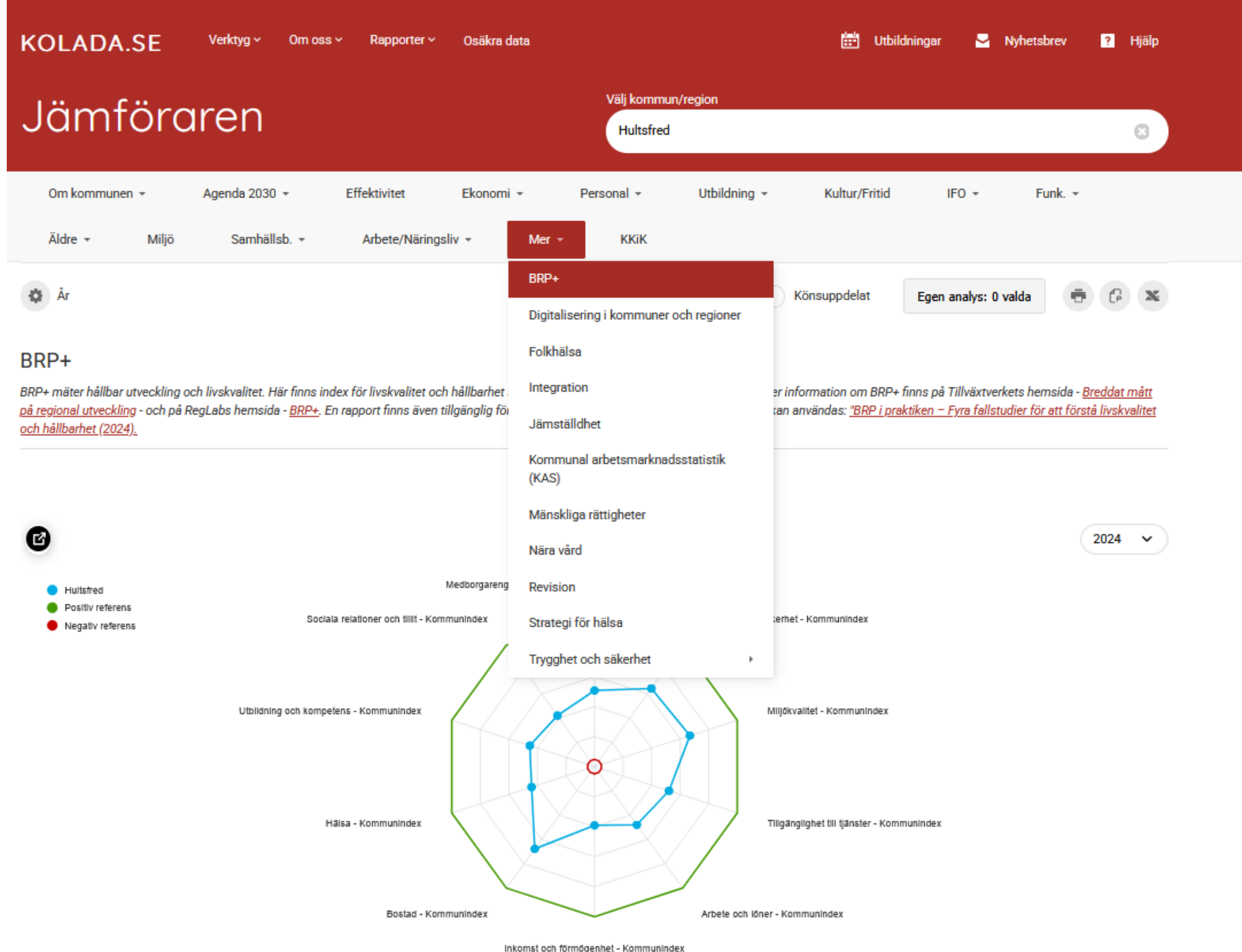

Kolada

Jämföraren

Kolada
↓
Jämföraren
↓
Mer
↓
BRP+

<https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=82304&report=162043&type=kommun>

Kolada

Jämföraren

- Ex: Hultsfred kommun
 - Livskvalitet
- Spindeldiagram över livskvalitet

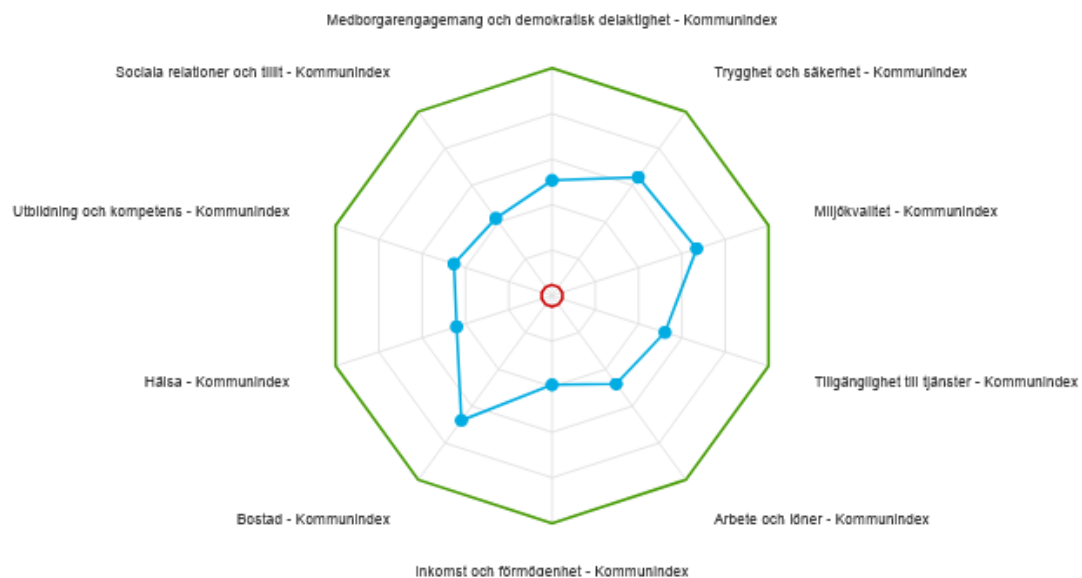
BRP+

BRP+ mäter hållbar utveckling och livskvalitet. Här finns index för livskvalitet och hållbarhet samt de nyckeltal som ligger till grund för dem. Mer information om BRP+ finns på Tillväxtverkets hemsida - [Breddat mått på regional utveckling](#) - och på RegLabs hemsida - [BRP+](#). En rapport finns även tillgänglig för att inspirera och instruera användare i hur BRP+ kan användas: ["BRP i praktiken – Fyra fallstudier för att förstå livskvalitet och hållbarhet \(2024\)"](#).

2024 ▼

- Hultsfred
- Positiv referens
- Negativ referens

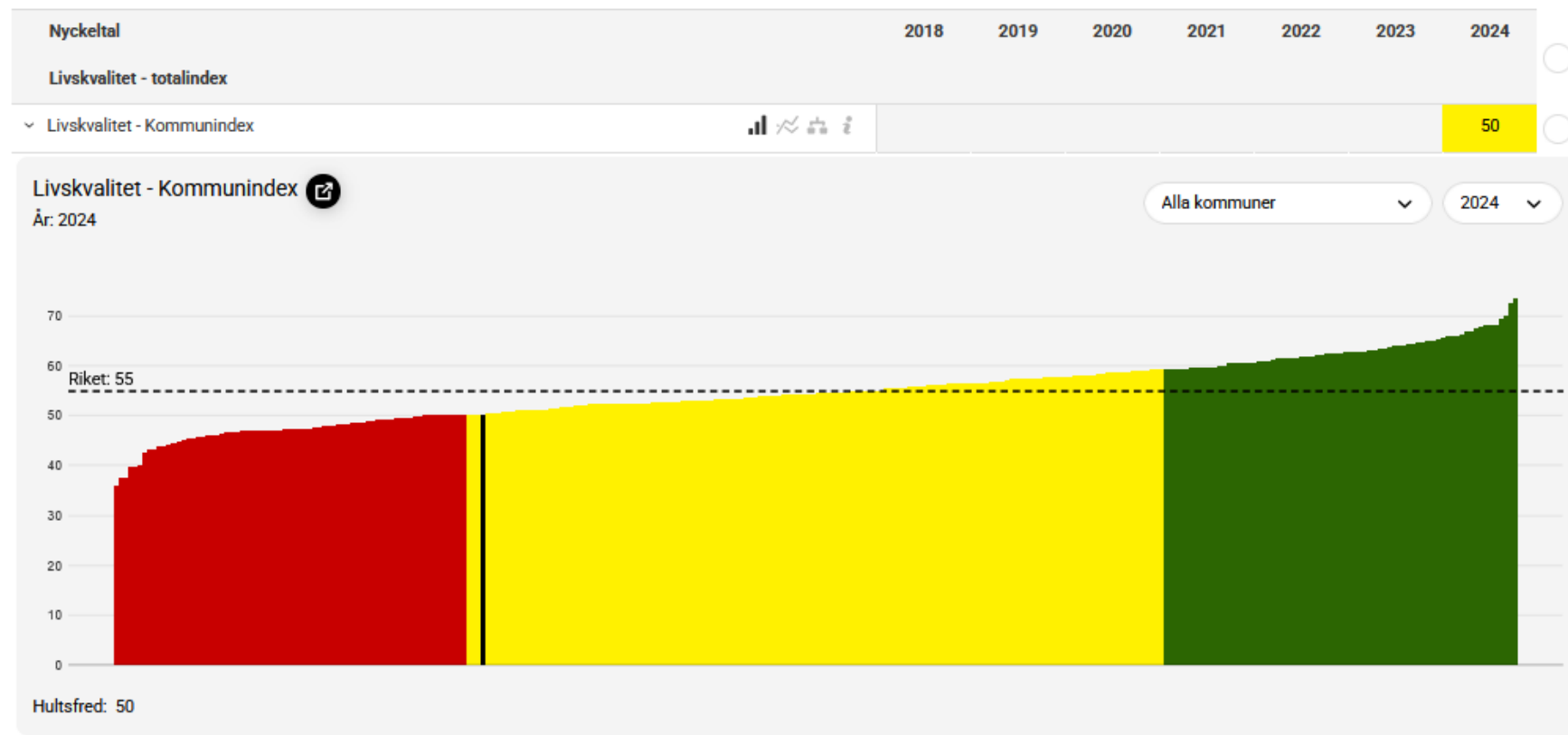

Kolada

Jämföraren

- Hultsfred kommun
- Livskvalitet - Kommunindex
- Hultsfred: 50
- Riket: 55

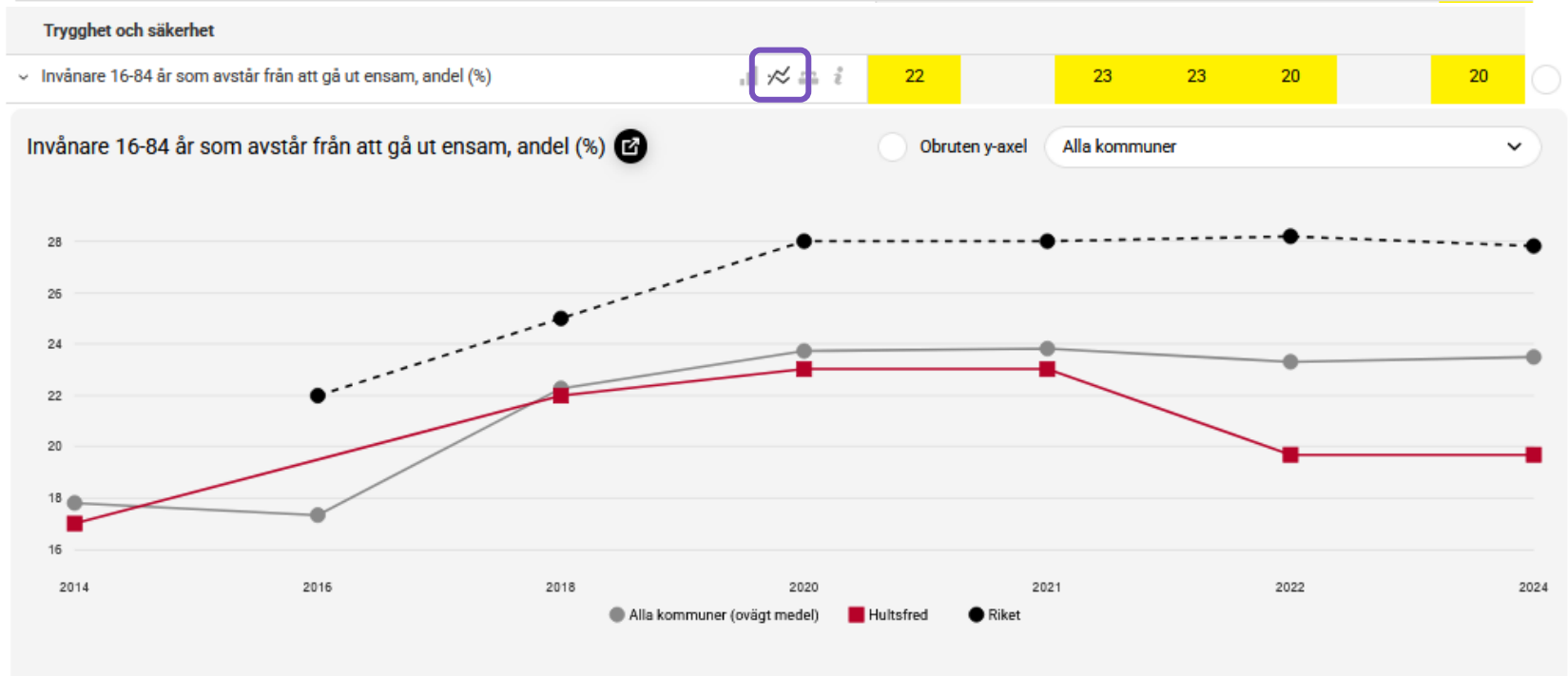
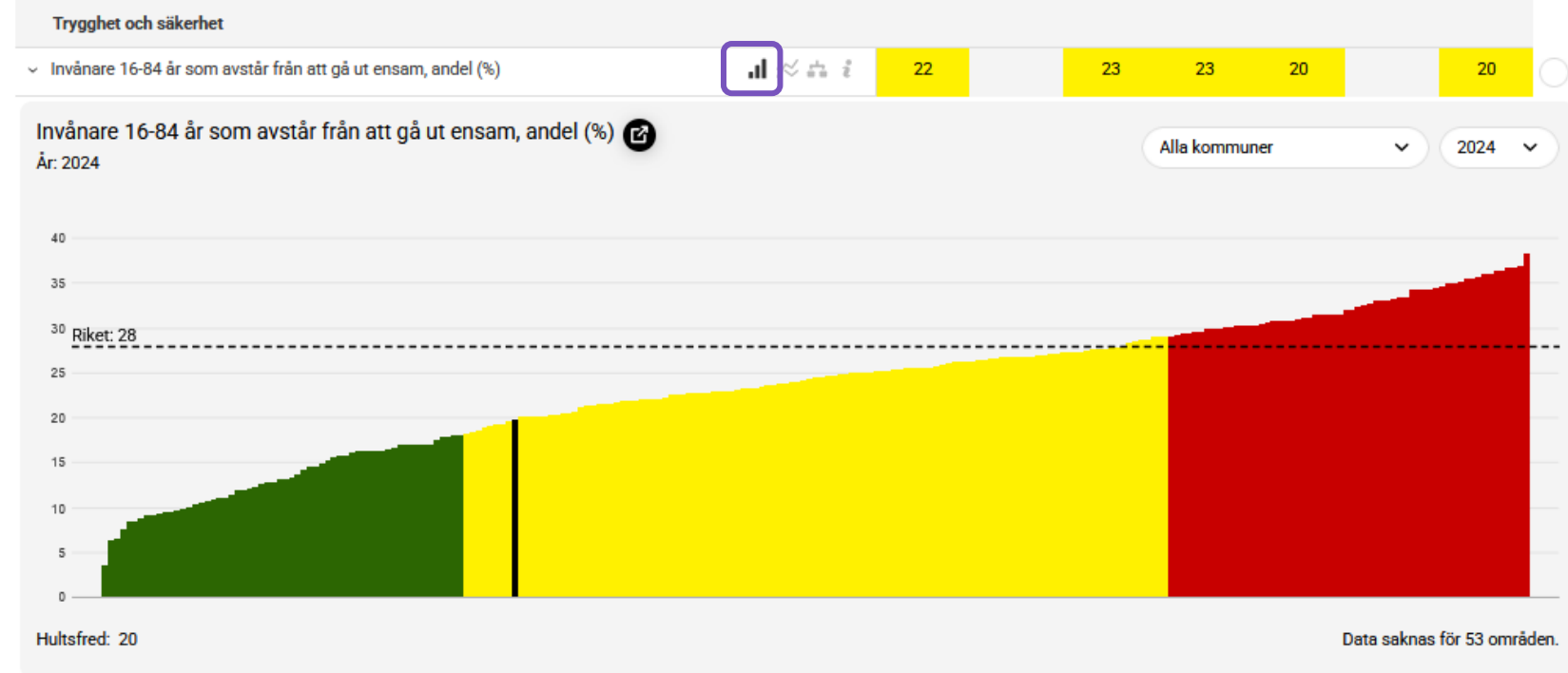
Livskvalitet

Kolada

Jämföraren

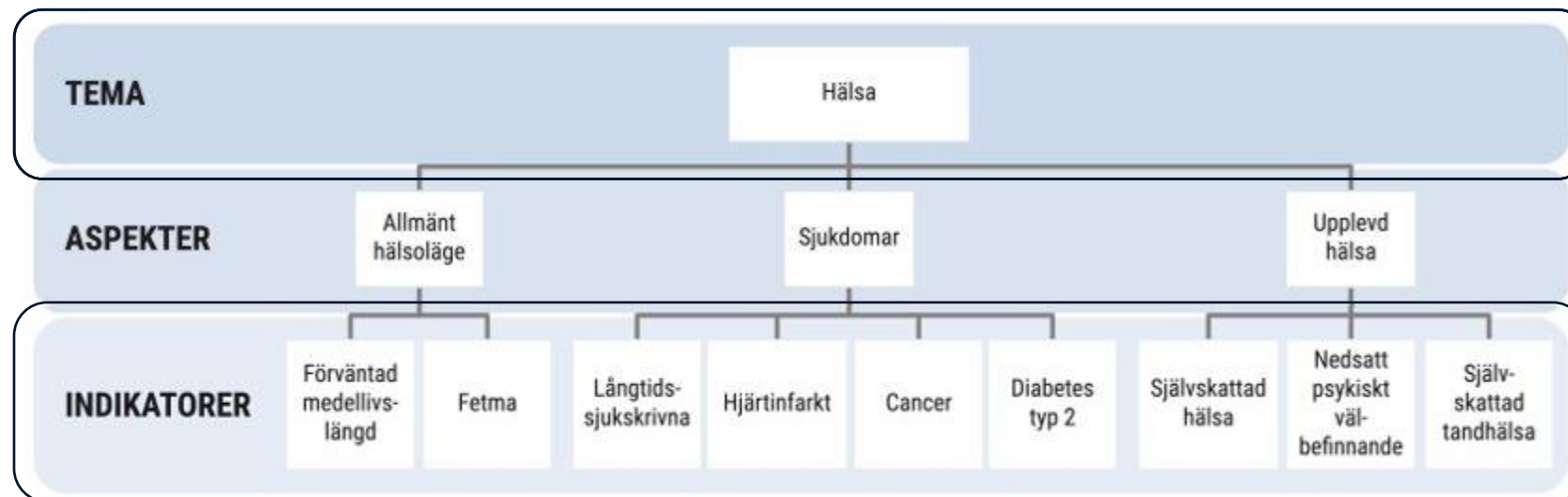
- Hultsfred kommun
- Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)
- Jämförelse
- Trend

Beräkning av index

Kalkyl

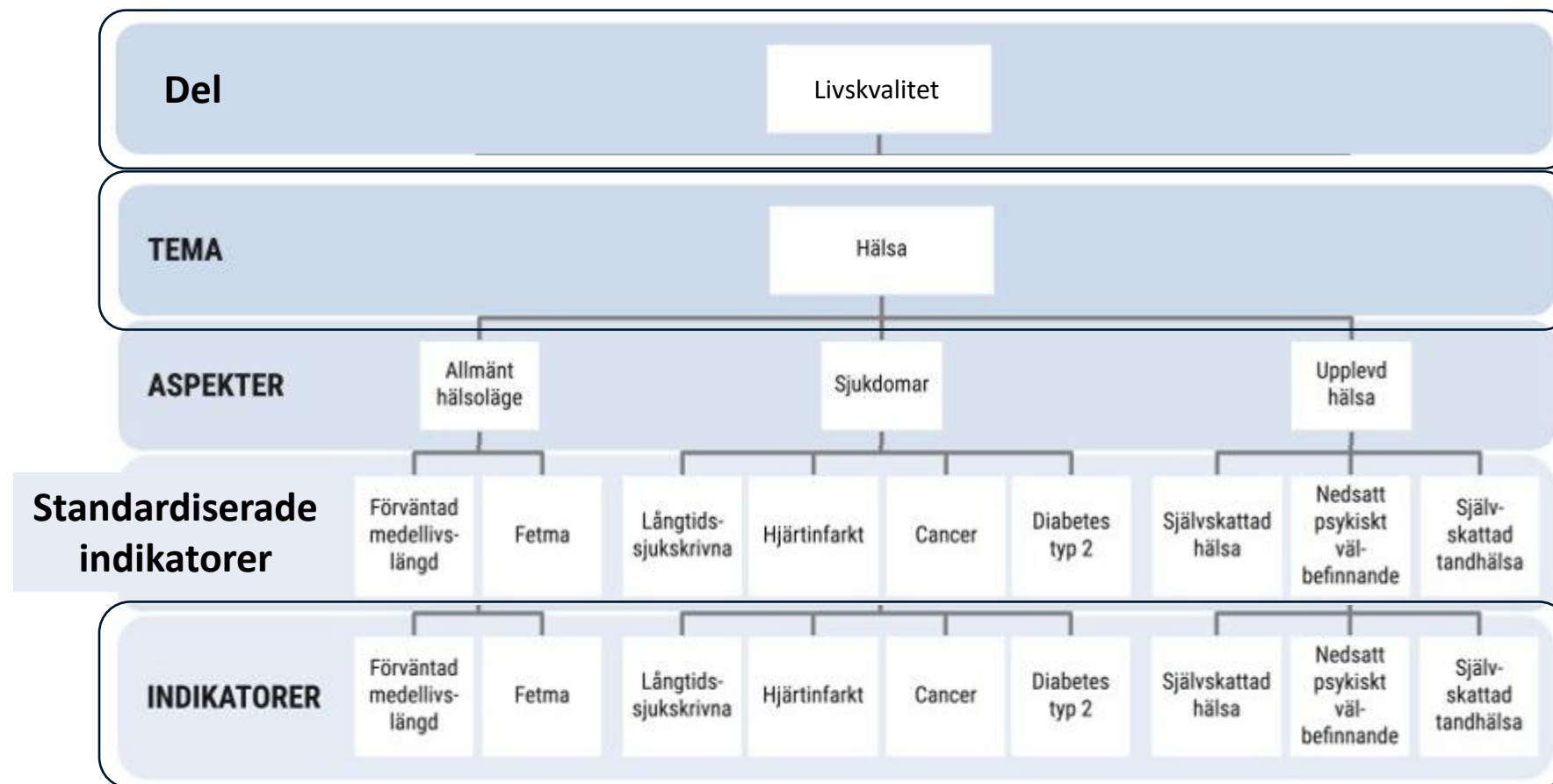
- 2 Delar
 - Livskvalitet
 - Hållbarhet
- 15 Teman
- 35 Aspekter
- 84 Indikatorer
- Kön
- Över tid (t-5)

Beräkning av index

Kalkyl

- 2 Delar
 - Livskvalitet
 - Hållbarhet
- 15 Teman
- 35 Aspekter
- 84 Indikatorer
- Kön
- Över tid (t-5)

Beräkning av index (flash version)

- Standardisering av indikatorer över regioner respektive kommuner → 0-100
- Det skapar relativa värden och jämförbarhet över regioner respektive kommuner

T.ex.
Invånare med bra söm

Könsuppdelning?

$$\frac{(max - x)}{(max - min)} * 100$$

T.ex.
Invånare med fetma, andel (%) - U01411

Idk man

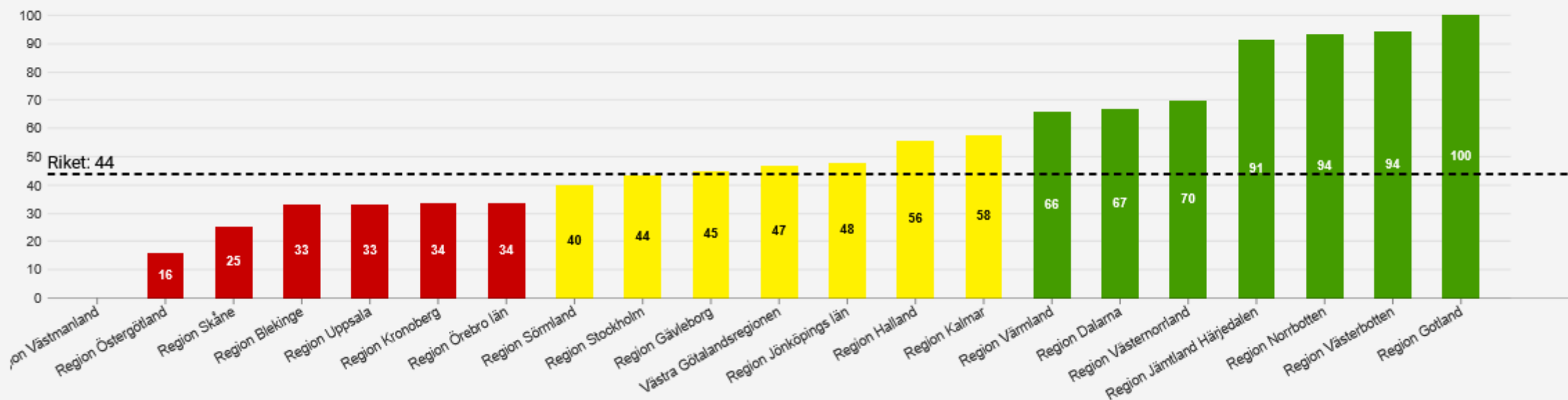
Region Västmanland – totalt

Trygghet och säkerhet - Regionindex

År: 2024

Alla regioner

2024

Region Västmanland: 0

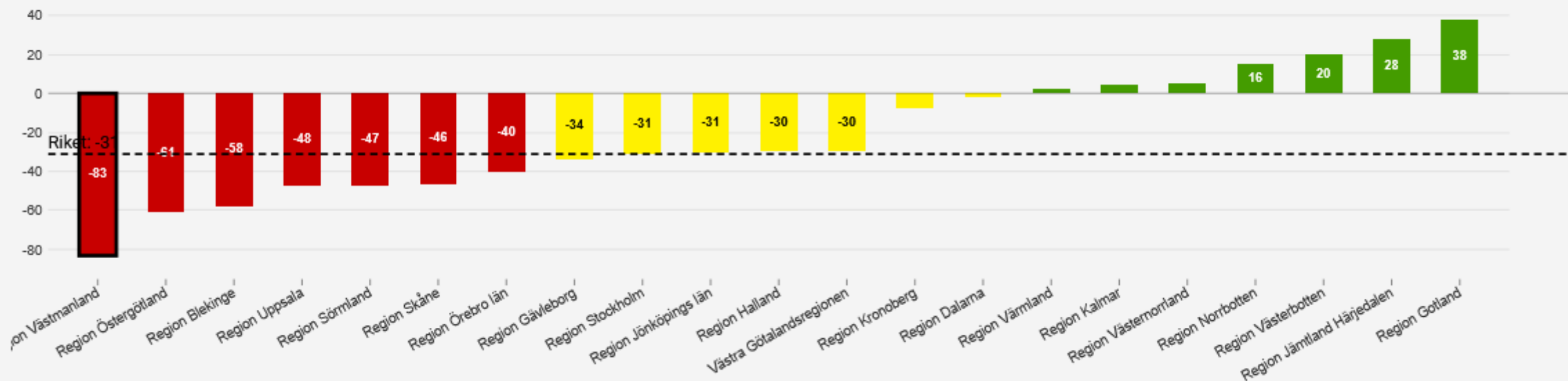
Region Västmanland – kvinnor

Trygghet och säkerhet – Regionindex Kvinnor

År: 2024

Alla regioner

2024

Region Västmanland: -83

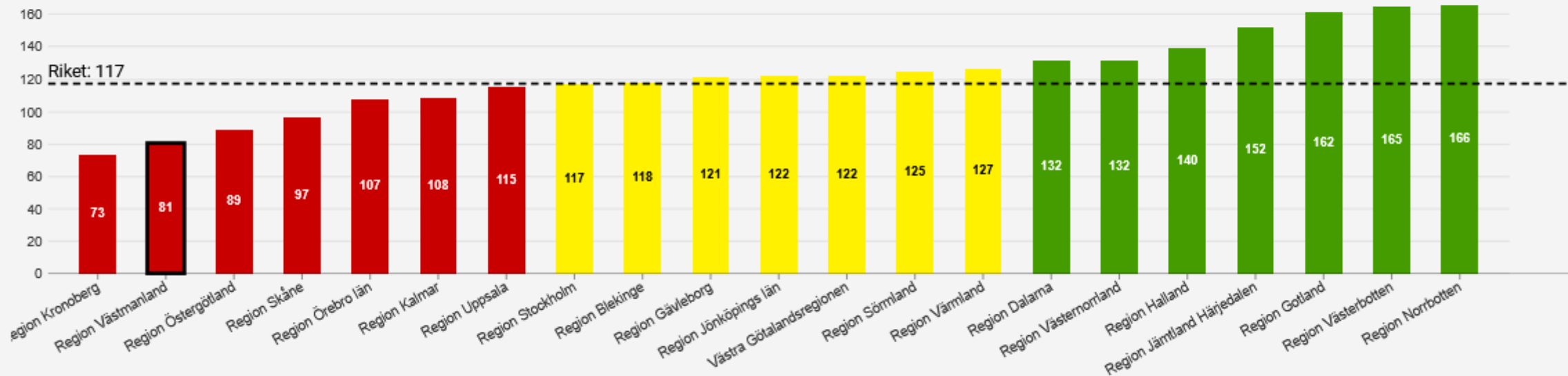
Region Västmanland – män

Trygghet och säkerhet – Regionindex Män

År: 2024

Alla regioner

2024

Region Västmanland: 81

Könsuppdelning

Indikatorer, aspekter, teman och del

- Totalt = 0 – 100
- Män eller kvinnor *kan* vara <0 eller >100
- Könsuppdelningen är jämförbar *utifrån Totalt*
- De standardiserade värdena betyder samma sak eftersom både totalt, kvinnor och män har samma basvärde (min-max)

Max-min-totalt

- Invånare 16-84 år som äter frukt och grönt mer än 3 ggr/dag, andel (%)
- U01423
- Max- och min-värde beräknas utifrån Kön = Totalt
- Könsuppdelningen är jämförbar *utifrån Totalt*

Max-min-totalt

► T.ex. kan en strateg tänka:

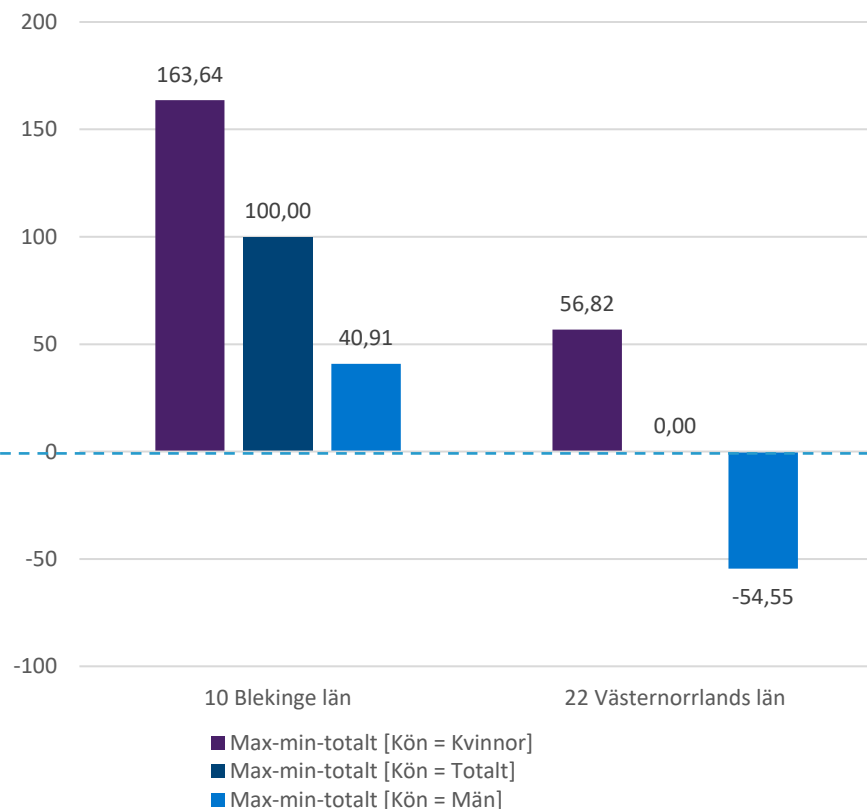
Kronobergs län ligger på riket medelvärde i indikator U01423;
män i Kronobergs län är dock långt under totalt i länet,
kvinnor i Kronobergs län är ovanligt långt över totalt i länet.
Intressant spridning mellan män och kvinnor i Kronobergs län!

OBS: De standardiserade värdena betyder samma sak eftersom både totalt, kvinnor och män har samma nollpunkt.

Extremer: Totalt vs könsuppdelat

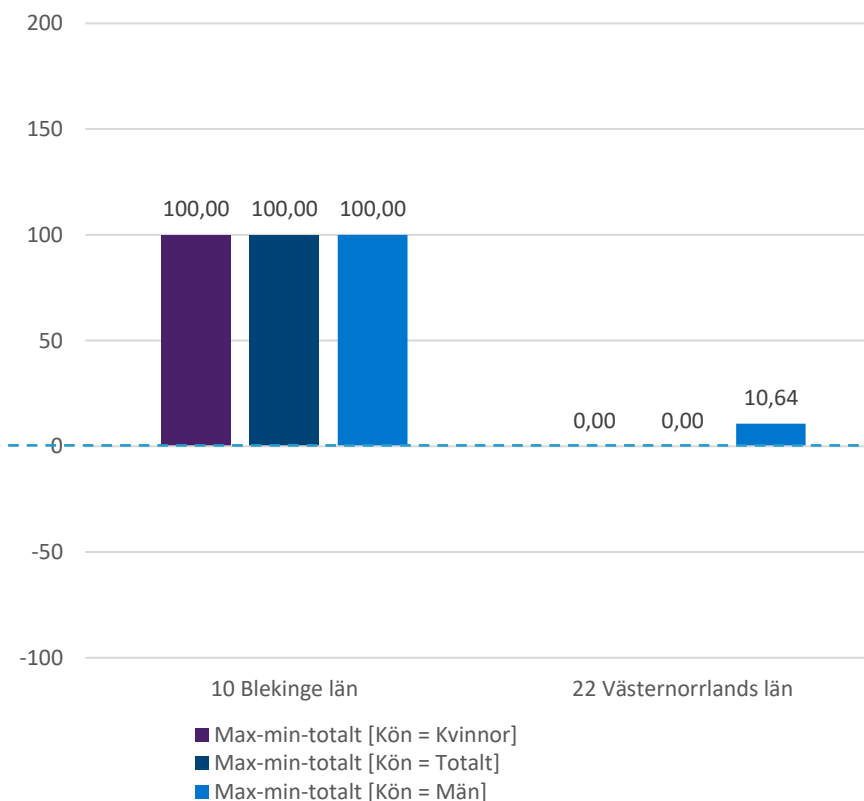
Default

Max-min-totalt [Högsta vs lägsta]

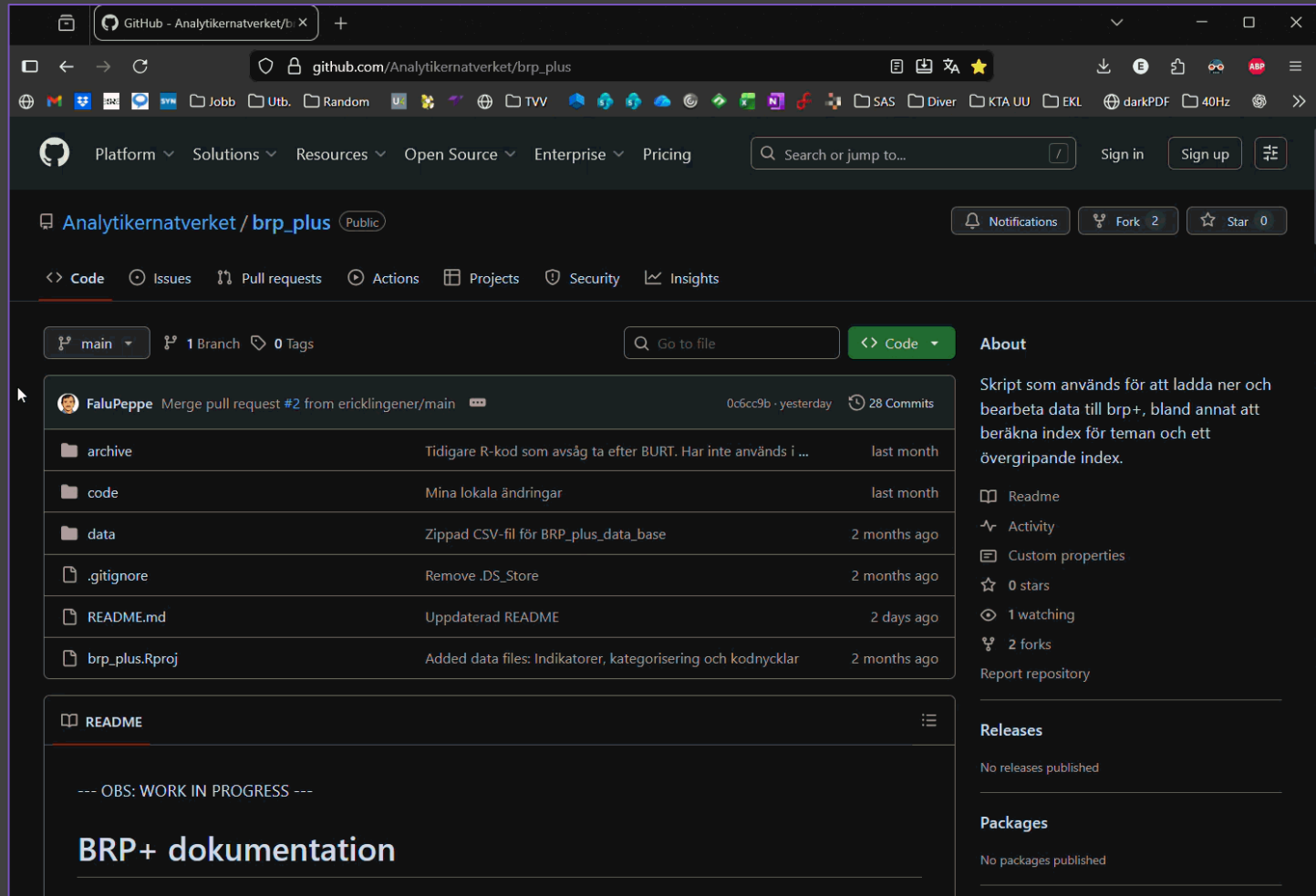
Alternative

Max-min-könsuppdel. [Högsta vs lägsta]

BRP+ goes open source! 2025 → ∞

https://github.com/Analytikernatverket/brp_plus

- Skriven i R
- Använder rKolada
- Könsuppdelning som utgår från totalt...
- ...*eller* alternativa könsuppdelningar, t.ex. med respektive kön som utgångspunkt för att jämföra män mellan kommuner/regioner
- Work in progress...

► **Användning**

Exempel på praktisk
användning av BRP+

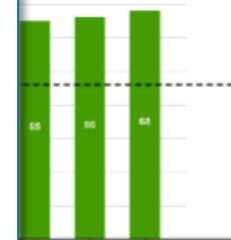
Livskvalitet i Gävleborg

Dåligt hälsoläge, specifikt i glesbygden (2024)

- Region Gävleborgs livskvalitet → strax under rikets medelvärde
- Vilka teman inom livskvalitet ligger Region Gävleborg under rikets medelvärde?
 - Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet (20)
 - Arbete och löner (17)
 - Utbildning och kompetens (17)
 - Hälsa (19)
 - Sociala relationer och tillit (19)
- Vidare fördjupning av:
 - Temat Hälsa
 - Intraregionala kommuner
 - Specifika indikatorer

Figur 9: Livskvalitet i Region Gävleborg jämfört med övriga regioner enligt BRP+ år 2022

"Denna fallstudie fokuserar på indikatorerna om **självskattad tandhälsa, självskattad hälsa och invånare med fetma**, då det är indikatorer som bedöms vara mer kopplad till det regionala utvecklingsarbetet." (p. 20)

[BRP i praktiken – Fyra fallstudier för att förstå livskvalitet och hållbarhet \(2024\) \[PDF\]](#) (p. 19-23)

Författare: Kristoffer Sehlberg, FORSHM, Region Gävleborg

Livskvalitet i Gävleborg

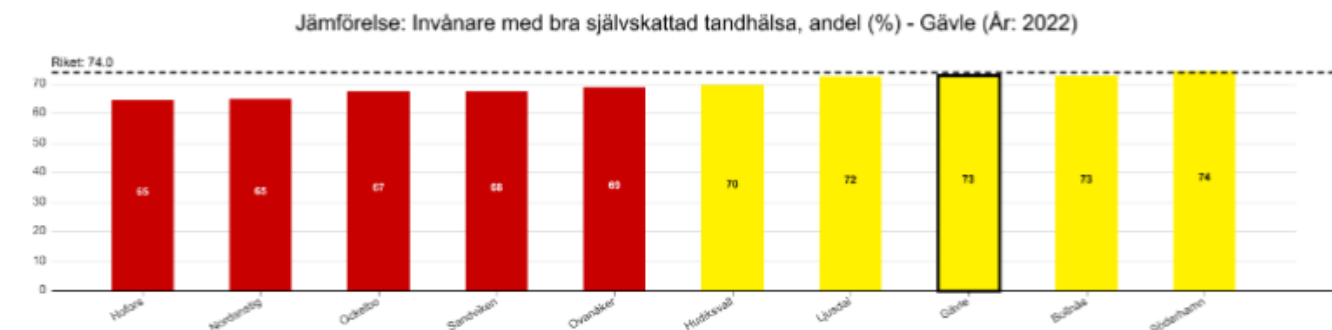
Dåligt hälsoläge, specifikt i glesbygden (2024)

Figur 11: Indikator U01414 i Region Gävleborg jämfört med övriga regioner enligt BRP+ år 2022

”Denna fallstudie fokuserar på indikatorerna om **självskattad tandhälsa**, **självskattad hälsa** och **invånare med fetma**, då det är indikatorer som bedöms vara mer kopplad till det regionala utvecklingsarbetet.” (p. 20)

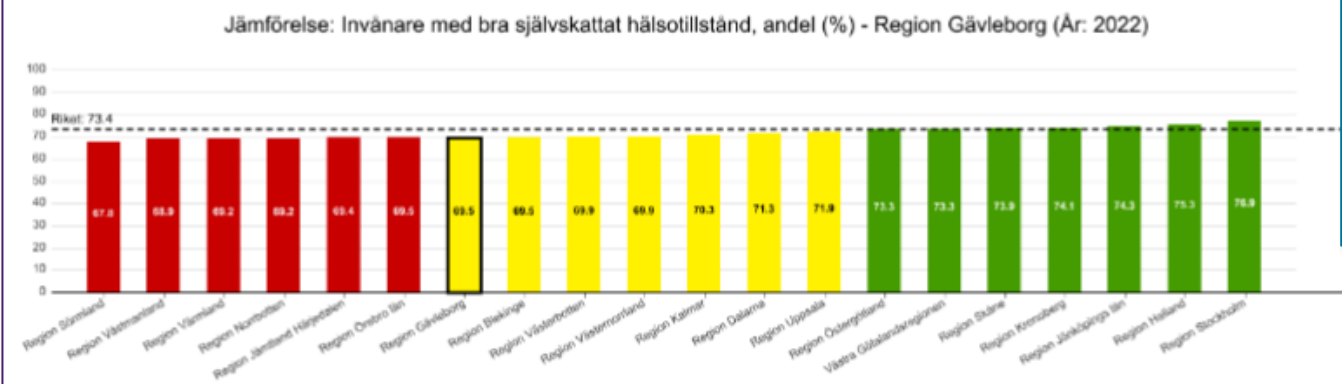
Figur 12: Indikator U01414 i Region Gävleborg uppdelat på kommuner enligt BRP+ år 2022

Livskvalitet i Gävleborg

Dåligt hälsoläge, specifikt i glesbygden (2024)

Figur 13: Indikator U01405 i Region Gävleborg jämfört med övriga regioner enligt BRP+ år 2022

”Denna fallstudie fokuserar på indikatorerna om självskattad tandhälsa, **självskattad hälsa** och invånare med fetma, då det är indikatorer som bedöms vara mer kopplad till det regionala utvecklingsarbetet.” (p. 20)

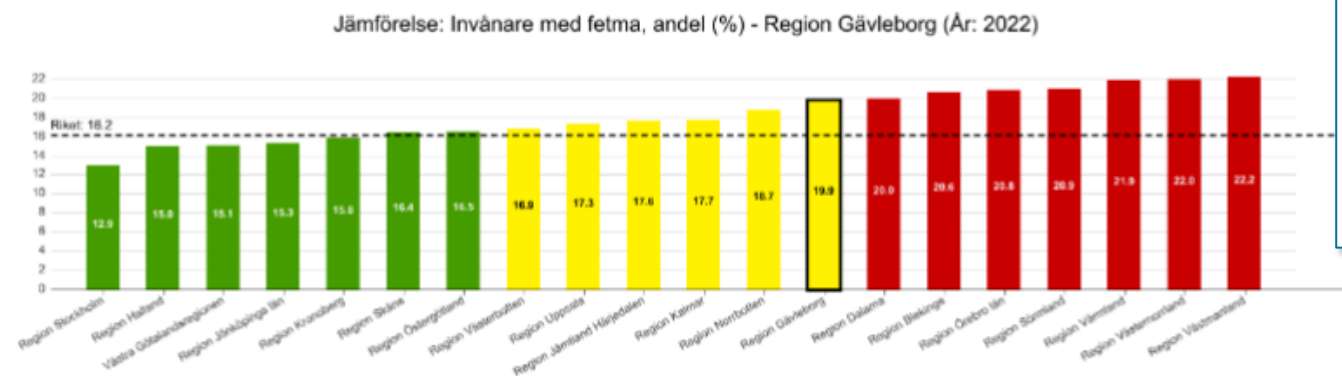
Figur 14: Indikator U01405 i Region Gävleborg uppdelat på kommuner enligt BRP+ år 2022

Livskvalitet i Gävleborg

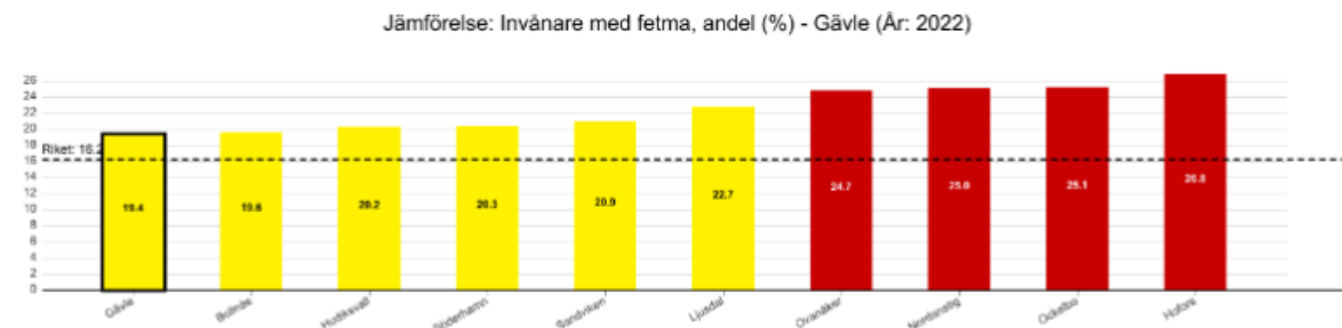
Dåligt hälsoläge, specifikt i glesbygden (2024)

Figur 15: Indikator U01411 i Region Gävleborg jämfört med övriga regioner enligt BRP+ år 2022

”Denna fallstudie fokuserar på indikatorerna om självskattad tandhälsa, självskattad hälsa och **invånare med fetma**, då det är indikatorer som bedöms vara mer kopplad till det regionala utvecklingsarbetet.” (p. 20)

Figur 16: Indikator U01411 i Region Gävleborg uppdelat på kommuner enligt BRP+ år 2022

Livskvalitet i Gävleborg

Dåligt hälsoläge, specifikt i glesbygden (2024)

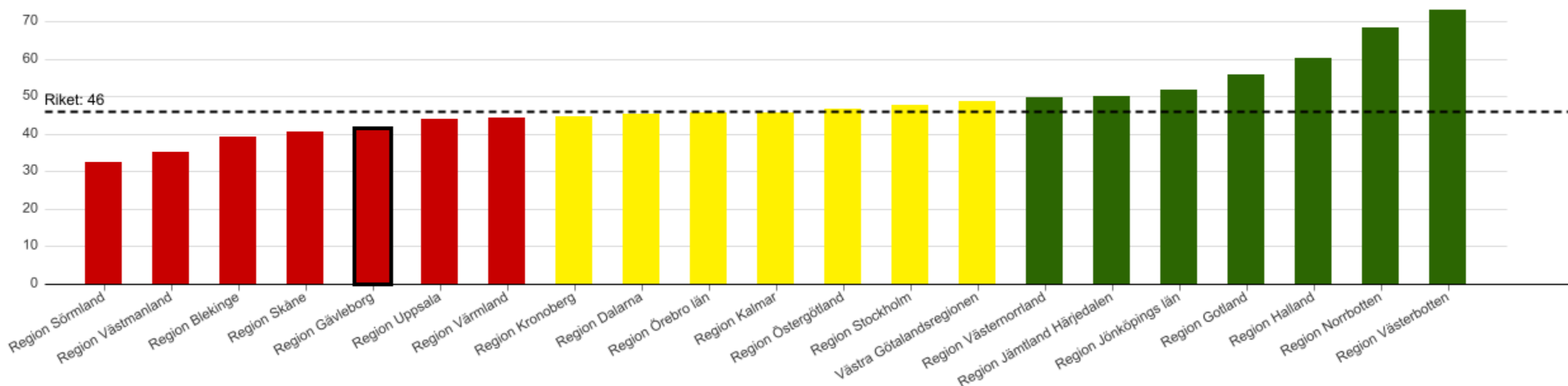
- Tema Hälsa är i fokus
- Regional nivå:
 - Relativt låg livskvalitet – pga fem låga teman
 - Indikatorn *självskattad tandhälsa* drar ner värdet i tema Hälsa
- Kommunal nivå:
 - Glesbygdskommunerna sticker ut i tema Hälsa (negativt)
 - » Hofors, Ockelbo, Nordanstig, Ovanåker
- Förbättringspotential: Hälsa i glesbygdskommunerna i Region Gävleborg

Livskvalitet i Gävleborg

Livskvalitet

Stämpelår ~~2022~~ 2024

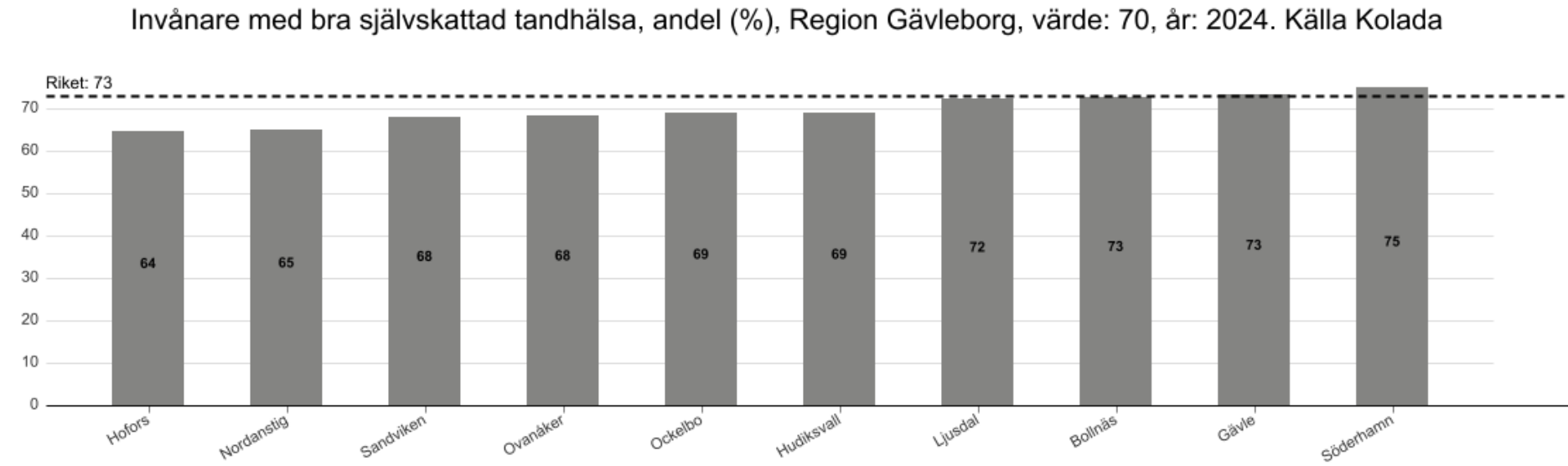
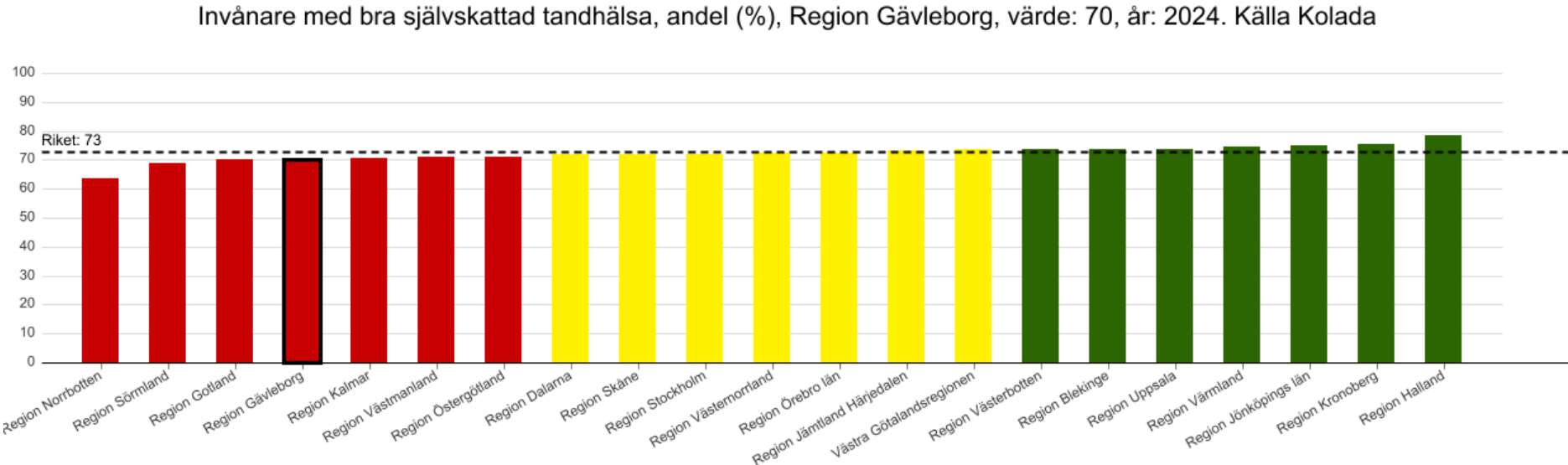
Livskvalitet - Regionindex, Region Gävleborg, värde: 42, år: 2024. Källa Kolada

Livskvalitet i Gävleborg

Självskattad tandhälsa

Stämpelår ~~2022~~ 2024

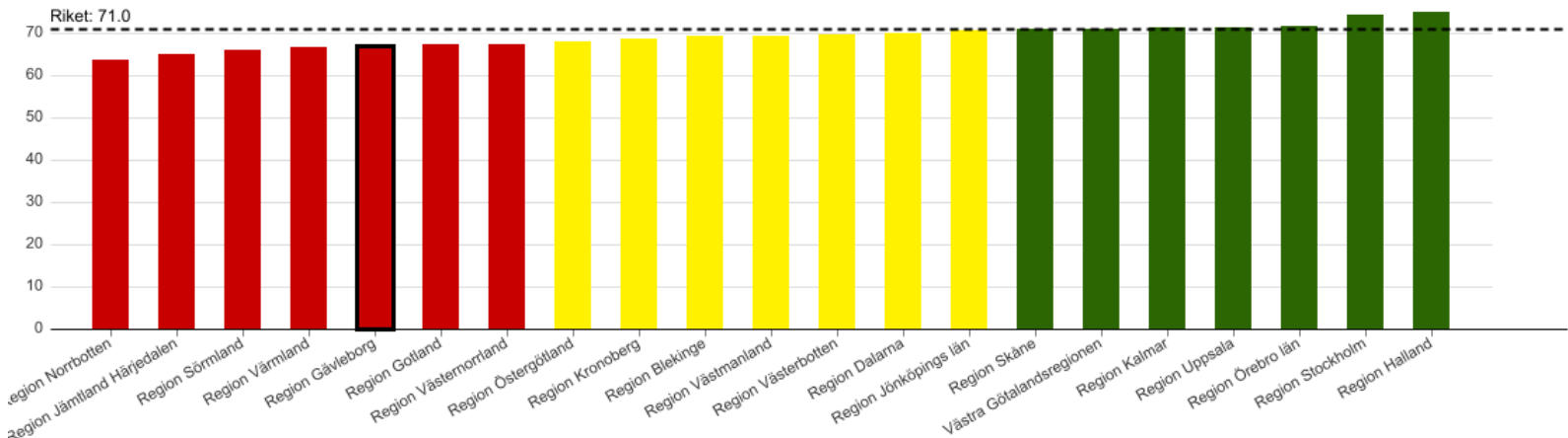

Livskvalitet i Gävleborg

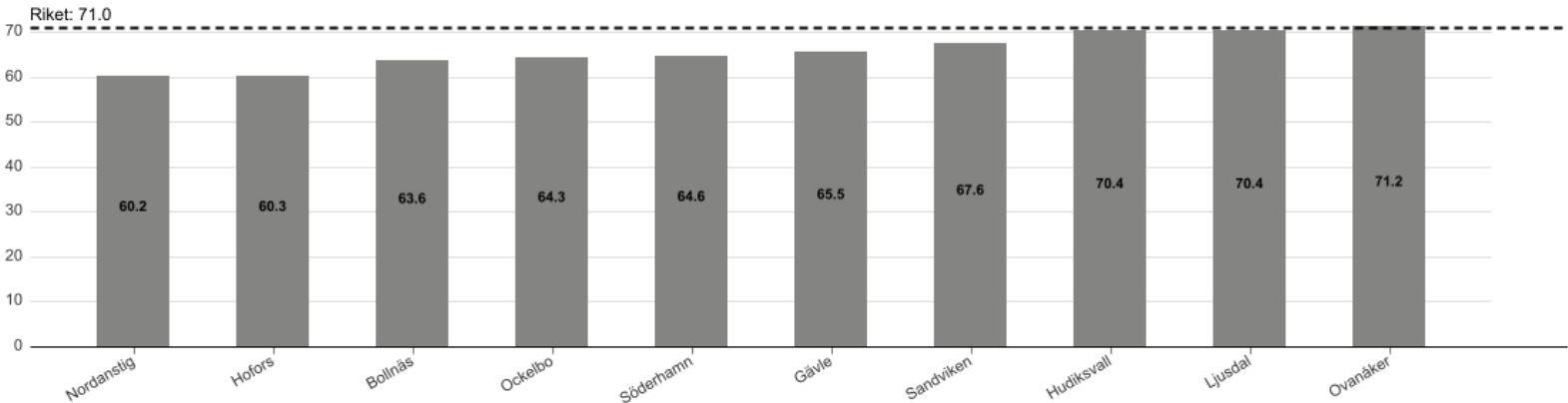
Självskattad hälsa

Stämpelår ~~2022~~ 2024

Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%), Region Gävleborg, värde: 67.2, år: 2024. Källa Kolada

Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%), Region Gävleborg, värde: 67.2, år: 2024. Källa Kolada

Livskvalitet i Gävleborg

Invånare med fetma
Stämpelår ~~2022~~ 2024

